

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 514/2013-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť J. M., zastúpeného advokátkou JUDr. Nikoletou Sekerákovou, Advokátska kancelária, Ulica 1. mája 18, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 143/05 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 143/05 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 185/02) v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 128/08-44 z 3. decembra 2008 p o r u š i l základné právo J. M., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. J. M. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. J. M. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 417,98 € (slovom štyristosedemnášť eur a deväťdesiatosem centov), ktorú je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. Nikolety Sekerákovej, Advokátska kancelária, Ulica 1. mája 18, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti J. M. nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 514/2013-11 z 15. októbra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. 1 T 185/02 a v súčasnosti pod sp. zn. 5 T 143/05 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že

„(...) Dňa 21. 5. 2002 podal Okresný prokurátor v Žiline pod č. 1Pv232/02 obžalobu na sťažovateľa pre trestný čin podľa § 215 ods. 1, písm. a) Tr. zák. a pre trestný čin podľa § 235 ods. 1, ods. 2, písm. d) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov na Okresný súd v Žiline.

Rozsudkom Okresného súdu v Žiline zo dňa 11. 3. 2004 č. k. 1T/185/02-527 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania uvedených trestných činov.

Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 9. 6. 2004 č. k. 2To/196/04 bol uvedený rozsudok okresného súdu zrušený a vec bola vrátená prokurátorovi na došetrenie z dôvodov porušenia práva na obhajobu, objasnenia veci a opakovania dôkazov.

Dňa 25. 8. 2005 bola opätovne na sťažovateľa podaná obžaloba na Okresný súd v Žiline prokurátorom Okresnej prokuratúry v Martine pre rovnaké trestné skutky ako boli popísané v obžalobe podanej dňa 21. 5. 2002 na Okresný súd v Žiline.

Okresný súd v Žiline rozsudkom zo dňa 21. 6. 2012 č. k. 5T/143/2005 oslobodil sťažovateľa spod obžaloby, podanej Okresnou prokuratúrou Martin na sťažovateľa na Okresný súd v Žiline dňa 25. 8. 2005.

Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 30. 1. 2013 č. k. 3To/134/2012-1269 zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu v Žiline zo dňa 21. 6. 2012 č. k. 5T/143/2005 a vec vrátil Okresnému súdu v Žiline, aby v potrebnom rozsahu prejednal.

Trestná vec sťažovateľa vedená na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 5T/143/05, predtým 1T/185/02, nie je v súčasnosti doposiaľ právoplatne skončená.

Sťažnosťami adresovanými predsedovi Okresného súdu v Žiline v rokoch 2010 - 2012 sťažovateľ namietal prieťahy v konaní, porušenie práva účastníka konania na efektívny, rýchly a účelný postup v jeho trestnej veci, ako aj dlhotrvajúcu právnu neistotu, v ktorej sa nachádza abnormálne dlhú dobu. Oznámeniami Okresného súdu v Žiline zo dňa 20. 9. 2010 sp. zn. 1SprS/267/2010 a zo dňa 12. 11. 2012 sp. zn. 1SprS/613/2012 bolo sťažovateľovi oznámené, že sťažnosti nie sú dôvodné.

Sťažnosťou, adresovanou predsedovi Okresného súdu v Žiline v roku 2013 opäť sťažovateľ namietal prieťahy v konaní, ako aj právnu neistotu v jeho trestnej veci, vedenej na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 5T/143/2005.

Dňa 23. 5. 2013 bolo sťažovateľovi doručené vyjadrenie predsedu Okresného súdu v Žiline na vyššie uvedenú sťažnosť, v ktorom predseda Okresného súdu v Žiline priznáva prieťahy v konaní v trestnej veci sťažovateľa v dĺžke 8 rokov, nakoľko však v predmetnej veci je určený termín hlavného pojednávania, bol účel sťažnosti dosiahnutý.

S uvedeným vybavením sťažnosti na prieťahy v konaní sťažovateľ nesúhlasí, nakoľko stav právnej neistoty naďalej v jeho trestnej veci pretrváva, a preto sa domáha právnej ochrany svojich základných práv na Ústavnom súde SR. (...)

Citovanými článkami Ústavy SR, ako aj Dohovoru sa zaručuje právo na konanie bez zbytočných prieťahov, ako aj právo na urýchlené prejednanie veci v primeranej lehote.

Podľa sťažovateľa je jeho osoba, ktorá je trestne stíhaná pre obzvlášť závažné trestné činy v konaní pred Okresným súdom v Žiline pod sp. zn. 5T/143/2005, predtým

IT/185/02, jedenásť rokov v právnej neistote, nakoľko príslušný súd vec právoplatne doposiaľ nerozhodol. (...)

Uvedenú lehotu, v ktorej súd doposiaľ nerozhodol právoplatne o sťažovateľovej vine, resp. nevine, pokladá sťažovateľ za priame porušenie svojich základných práv, vyplývajúcich z vyššie uvedených článkov ústavy, zákona a Dohovoru, nakoľko príslušný konajúci súd svojim absentujúcim právoplatným rozhodnutím neodstránil u sťažovateľa stav dlhotrvajúcej právnej neistoty, v ktorej sa jeho osoba nachádza v dôsledku trestného stíhania.

Trestná vec sťažovateľa, vedená na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 5T/143/2005 nie je právne, ani skutkovo zložitá vec, pričom obdobné trestné veci bývajú spravidla ukončené právoplatne do jedného roka od podania obžaloby.

Sťažovateľ ako účastník trestného konania nikdy bezdôvodne svojim správaním nespôsobil zbytočné prietahy v konaní. Zo strany procesne konajúceho súdu však vznikli zbytočné prietahy v konaní, právna neistota, a to neefektívnym konaním súdu, keď vo veci sa vystriedalo 5 sudcov. Súčasný stav veci je taký, že u sťažovateľa naďalej pretrváva právna neistota, a preto žiada ústavný súd, aby vydal tento nález. (...)

Vzhľadom na to, že konaním Okresného súdu Žilina je porušované základné právo sťažovateľa v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a v danej veci neexistuje možnosť preskúmať toto konanie iným spôsobom, je dostatočne preukázaná právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky konať o tejto ústavnej sťažnosti.

(...) Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti a skutočnosť, že konaním súdu - zbytočnými prietahmi v konaní je porušované sťažovateľovo základné právo v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky, aby sťažovateľovi priznal primerané zadostučinenie vo výške 30.000 EUR. V danom prípade Okresný súd v Žiline sťažovateľovi zabraňuje v relevantnej a dôslednej právnej ochrane svojho práva.

Zároveň sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd priznal odmenu právnenému zástupcovi JUDr. Nikolette Sekerákovej, advokátke, podľa § 11 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v plamom znení v čiastke 955,10 EUR(...).

(...) Na základe uvedených skutočností mám za dostatočne preukázané, že postupom Okresného súdu Žilina, t. j. odňatím práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov,

boli porušené sťažovateľove základné práva garantované Ústavou SR. (...) V konaní vo veci samej navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal tento nález

Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručené ustanovením článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline, pod spis. zn. 5T/143/2005 bolo porušené.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu v Žiline, aby v konaní vedenom pod spis. zn. 5T/143/2005 konal bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy SR finančné zadostučinenie vo výške 30.000 EUR, ktoré je povinný vyplatiť Okresný súd v Žiline sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Ústavný súd priznáva odmenu a náhradu hotových výdavkov právnenému zástupcovi sťažovateľa JUDr. Nikolette Sekerákovej, advokátke, Advokátska kancelária so sídlom 1. mája 18, 010 01 Žilina vo výške 955,10 EUR.“.

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. 1 SprS 617/2013 z 13. decembra 2013 (ku ktorému bolo pripojené aj vyjadrenie zákonnej sudkyne k danej veci) a právna zástupkyňa sťažovateľa prípisom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 20. januára 2014.

3.1 Predseda okresného súdu vo svojom liste uviedol, že sa stotožňuje s vyjadrením zákonnej sudkyne v predmetnej veci, a dodal, že „Okresný súd Žilina netrvá na ústnom prejednaní sťažnosti.“.

3.1.1 Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Poznamenávam, že sa jedná o vec, v ktorej bolo od začiatku potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, teda vec si vyžadovala prejednanie na viacerých hlavných pojednávaniach. Zo spisu sa zisťuje, že tento bol opakovane predkladaný odvolaciemu súdu, ale aj Najvyššiemu súdu, za účelom rozhodnutia o opravných prostriedkoch najmä obžalovaného, navyiac v konaní opakovane vznášané námietky zaujatosti obžalovaným voči predsedníčke senátu a prísediacim. Vo veci došlo k opakovanej zmene zákonných sudcov,

smrť príseďiacej, je nutné vykonávať hlavné pojednávanie odznova. Vo veci už bolo 2 - krát rozhodnuté rozsudkom, ktorý odvolací súd zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie (dokonca 1 krát aj až do prípravného konania na doplnenie vyšetrovania). Konanie sa predlžuje aj rozsiahlejšími prejavmi obžalovaného na hlavnom pojednávaní, čo je však právo obžalovaného a jeho prejavy sú k podstate prejednávanej veci, teda nie je dôvod tieto nepripustiť. Rovnako k vykonávaným dôkazom na hlavnom pojednávaní činí prejavy aj obhajca obžalovaného, ktoré sú tiež rozsiahlejšej povahy a na prejavy obžalovaného a obhajcu reaguje svojimi prejavmi prokurátor (jedná sa najmä o vyjadrenia ohľadne zákonnosti vykonávaných dôkazov). Obžalovaný, obhajca, prokurátor sú aktívni pri vykonávaní dokazovania a kladení otázok vypočúvaným osobám. Ja JUDr. Marcela Malatká som ako zákonná sudkyňa vo veci činná od jej pridelenia po predchádzajúcej sudkyňi, ktorá odišla na materskú dovolenku, konkrétne spis mi bol pridelený dňa 19. 06. 2009. Nakoľko po odchode predchádzajúcej zákonnej sudkyne na materskú dovolenku som mala pridelené aj ďalšie spisy po tejto sudkyňi a súčasne som konala v ďalších veciach svojho senátu, pričom sa v tejto veci jednalo o rozsiahlejší spisový materiál, ktorý bolo potrebné naštudovať a nejednalo sa o vec väzobnú, po naštudovaní veci som vo veci určila ďalší procesný postup dňa 07. 01. 2010 a ďalej vynakladám maximálne úsilie konať vo veci priebežne, pri plnení aj ďalších pracovných povinností. Aj keď sa nejedná o vec väzobnú, v ktorých veciach je súd povinný konať prednostne a urýchlene, jedná sa o vec reštančnú a primerane tomu súd vo veci koná.“

3.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom podaní k vyjadreniu okresného súdu uviedla:

„(...) Dňa 25. 08. 2005 došlo k opätovnému podaniu obžaloby na sťažovateľa na Okresný súd Žilina. Podaním z januára 2007 adresovaným Okresnému súdu Žilina, konajúcemu v trestnej veci sp. zn. 5T/143/2005 sťažovateľ oznámil súdu adresu na doručovanie písomností, ktorá nie je totožná s adresou jeho trvalého pobytu.

Dňa 20. 05. 2008 nariadil súd termín HP na 20. 06. 2008. HP bolo však zrušené nakoľko sťažovateľ nebol na HP prítomný, podľa názoru súdu sa neospravedlnil, doručenie predvolania neprevzal v odbernej lehote. K uvedenej skutočnosti sťažovateľ uvádza, že práve okresný súd pochybil, a z toho dôvodu dňa 20. 06. 2008 neprebehlo HP, nakoľko

okresný súd zaslal predvolanie na HP na inú adresu ako sťažovateľ uviedol súdu na doručovanie písomností už v januári 2007.

Ďalšie pojednávanie dňa 19. 12. 2008 bolo tak isto odročené, zmarené zo strany súdu, nakoľko súd až po uplynutí lehoty, po 3,5 roku zistil, a to podotýkame, na základe upozornenia sťažovateľa a jeho právneho zástupcu, že nemajú doručení obžalobu.

HP dňa 30. 1. 2009 bolo podľa názoru okresného súdu zmarené zo strany sťažovateľa, ktorý sa bez ospravedlnenia nezúčastnil HP. Uvedená skutočnosť sa však nezakladá na pravde, nakoľko zo spisu vyplýva jednoznačne, že súd svoje rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty zrušil a uznal sťažovateľove ospravedlnenie neúčasti na HP dňa 30. 1. 2009.

Z uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že po podaní obžaloby na sťažovateľa bol súd absolútne nečinný skoro 3,5 roka vytvárajúc právne vákuum, zbytočné prietahy v konaní.

V uvedenej veci sťažovateľ vzniesol 2 krát námietku zaujatosti voči predsedkyňi senátu a prísediacej sudkyňi, tieto námietky s určitosťou nemali obštrukčný charakter s poukazom aj na skutočnosť, že ďalšie námietky zaujatosti voči konajúcim sudcom absentujú v spise, napokon sťažovateľ má zákonné právo sa domáhať práva na nezávislý a nestranný súd.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že ďalšie zbytočné konania, prietahy v konaní, vznikli v čase odo dňa 28. 06. 2010 do 25. 10. 2010, keď Okresný súd Žilina sa snažil trestnú vec vrátiť opätovne na došetrenie, napriek skutočnosti, že vo veci nebolo prípustné vrátenie veci prokurátorovi. Tu treba poznamenať skutočnosť, že Krajský súd Žilina v uznesení zo dňa 6. 10. 2010 sp. zn. 2To/104/2010 naznačuje porušenie práva v zmysle článku 48 ods. 2 Ústavy SR.

Prvostupňovému súdu trvalo potom skoro 3 roky, aby vo veci vykonal dokazovanie a vyniesol oslobodzujúci rozsudok. Uvedená lehota je podľa názoru sťažovateľa neprimeraná, porušuje jeho právo zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, vec nebola právne ani skutkovo tak náročná, aby súd vykonával dokazovanie 3 roky, berúc ohľad aj na skutočnosť že sa jedná o reštančnú vec.

Na základe uznesenia krajského súdu oslobodzujúci rozsudok bol zrušený a vec bola vrátená prvostupňovému súdu na došetrenie dňa 11. 02. 2013.

Dňa 18. 04. 2013 došlo k odročeniu HP z dôvodu ospravedlnenia obhajcu sťažovateľa so žiadosťou o odročenie HP, sťažovateľ nesúhlasil so substitúciou inému obhajcovi. Tu by chcel sťažovateľ uviesť nasledovné skutočnosti: Na jednej strane podľa názoru konajúceho súdu je vec právne a skutkovo náročná na prípravu HP pre konajúci súd, na druhej strane, to okresnému súdu nebráni, aby bol substitučne ustanovený iný obhajca na vytýčené HP. S poukazom na uvedenú skutočnosť sťažovateľ uvádza, že obhajca ad hoc, ktorého by súd ustanovil dňa 18. 04. 2013 na HP by v žiadnom prípade neposkytol sťažovateľovi plnohodnotnú obhajobu, nakoľko by nemohol vec riadne naštudovať. Uvedená skutočnosť svedčí o tom, že súd by sťažovateľovi zabezpečil obhajobu len pro forma, pričom v skutočnosti by k plnohodnotnej obhajobe nedošlo.

Na HP dňa 04. 09. 2013 bol sťažovateľ oboznámený s úmrtím prísediacej sudkyne, zároveň nesúhlasil s pokračovaním HP pri zmene senátu, podľa názoru súdu uvedenou skutočnosťou sťažovateľ si sám vytvoril vo veci prietahy v konaní, oddialenie meritórneho rozhodnutia vo veci. K nasledujúcim skutočnostiam sťažovateľ uvádza: Okresný súd Žilina mal dlhodobú vedomosť o tom, že prísediaca (nebohá) pani B. F., bola dlhodobo vážne chorá. Súd mal možnosť vo veci s poukazom na uvedenú skutočnosť určiť náhradného sudcu, prísediaceho, ktorý by sa zúčastňoval HP spolu s pôvodným senátom. Je nemysliteľné, aby sťažovateľ súhlasil s pokračovaním v HP so zmenou prísediaceho, ktorý vec nemá riadne naštudovanú, nemá vedomosť o vykonaných úkonoch vo veci, keď sám súd vyhlásil že sa vo veci jedná o právne a skutkovo náročnú vec.

Zhrnúc uvedené skutočnosti je preukázané, že súd 9 rokov koná neúčelne, porušujúc sťažovateľove právo na konanie bez zbytočných prietahov. Čo sa týka konania, keď táto vec bola vedená na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 1T/185/02, prispelo správanie sťažovateľa v tejto veci k minimálnym prietahom v konaní, toto správanie nemalo zásadný vplyv na celkovú dĺžku konania o merite veci, vzhľadom aj na rozhodnutie odvolacieho súdu vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie.

Sťažovateľ na záver svojho vyjadrenia uvádza, že je obeťou namietaného porušenia článkov Ústavy SR, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním Okresného súdu Žilina, ktorý nepochybne sťažovateľa vystavil a vystavuje pocitu právnej neistoty, právneho vákua, zúfalstva z toho, že súd doposiaľ nerozhodol meritórne o jeho vine, respektíve nevine, čo má nepochybne výrazný vplyv na rodinný a spoločenský život

sťažovateľa. Suma, ktorú sťažovateľ požaduje za porušenie svojich práv od Okresného súdu Žilina je adekvátne k dĺžke trvaniu porušenia sťažovateľových práv a vychádza z praxe Európskeho súdu pre ľudské práva.

Sťažovateľ netrvá na ústnom pojednávaní v predmetnej veci.“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu (ktorý bol ústavnému súdu zapožičaný 13. júna 2014) ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pôvodne pod sp. zn. 1 T 185/02 a v súčasnosti pod sp. zn. 5 T 143/05:

Dňa 21. mája 2002 bola okresnému súdu doručená obžaloba č. k. 1 Pv 232/02-43 na sťažovateľa. Vec bola na okresnom súde zaevidovaná pod sp. zn. 1 T 185/02.

(...)

Dňa 11. marca 2004 okresný súd rozsudkom sp. zn. 1 T 185/02 sťažovateľa uznal vinného zo spáchania trestného činu podľa § 215 ods. 1 písm. a) v tom čase platného a účinného Trestného zákona a § 235 ods. 1 a ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie.

(...)

Dňa 9. júna 2004 Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 2 To 196/04 zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 185/02 z 11. marca 2004 a rozhodol o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie.

(...)

Dňa 25. augusta 2005 Okresná prokuratúra Martin (ďalej aj „okresná prokuratúra“) podala na okresnom súde obžalobu na sťažovateľa pre trestný čin podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. augusta 2002 a trestný čin podľa § 235 ods. 1

ods. 2 písm. d) Trestného zákona účinného do 31. augusta 2002. Vec bola na okresnom súde zaregistrovaná pod sp. zn. 5 T 143/05.

(...)

Dňa 3. decembra 2008 ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 128/08-44 rozhodol, že sťažovateľovo základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 143/05 porušené. Ústavný súd sťažovateľovi priznal 30 000 Sk z titulu finančného zadosťučinenia a okresnému súdu prikázal v danej veci konať bez zbytočných prietáhov.

Dňa 19. decembra 2008 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom okresný súd krátkou cestou doručil sťažovateľovi a jeho obhajcovi obžalobu, pričom pojednávanie bolo odročené na 30. január 2009.

Dňa 23. decembra 2008 a 23. januára 2009 bola okresnému súdu doručená námietka zaujatosti, ktorú vzniesol sťažovateľ voči predsedníčke konajúceho senátu.

Dňa 30. januára 2009 bolo hlavné pojednávanie odročené na 27. marec 2009, pretože sa nedostavil sťažovateľ. Okresný súd uznesením č. k. 5 T 143/05-850 uložil sťažovateľovi poriadkovú pokutu z dôvodu neospravedlnenej neúčasti na hlavnom pojednávaní.

Dňa 30. januára 2009 okresný súd uznesením č. k. 5 T 143/05-846 rozhodol o nevyhlúčení predsedníčky senátu okresného súdu z vykonávania úkonov v napadnutom konaní.

Dňa 2. februára 2009 bolo okresnému súdu doručené oznámenie sťažovateľa o jeho neúčasti na hlavnom pojednávaní dňa 30. januára 2009 zo zdravotných dôvodov.

Dňa 16. februára 2009 bola okresnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-846, ktorým rozhodol o nevyhlúčení predsedníčky senátu okresného súdu a taktiež proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-850.

Dňa 20. februára 2009 okresný súd uznesením č. k. 5 T 143/05-864 zrušil svoje uznesenie č. k. 5 T 143/05-850, ktorým bola sťažovateľovi uložená poriadková pokuta.

Dňa 24. februára 2009 bola krajskému súdu predložená sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-846.

Dňa 27. marca 2009 bola okresnému súdu doručená sťažovateľom podaná námietka zaujatosti voči prísediacej sudkyňi v trestnej veci sťažovateľa a rovnako doručená žiadosť sťažovateľa o nahliadnutie do spisu.

Dňa 8. apríla 2009 krajský súd uznesením č. k. 2 Tos 13/2009-875 zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-846.

Dňa 15. mája 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 19. júna 2009 bol spis sp. zn. 5 T 143/05 pridelený na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Marcele Malatkej z dôvodu materskej dovolenky predchádzajúcej zákonnej sudkyne.

Dňa 7. januára 2010 okresný súd určil termín neverejného zasadnutia o námietke zaujatosti voči prísediacej na 3. február 2010 a súčasne písomne vyzval okresnú prokuratúru na predloženie písomností a taktiež písomne oboznámil sťažovateľa o možnosti nahliadnutia do spisu.

Dňa 3. februára 2010 okresný súd uznesením č. k. 5 T 143/05-906 rozhodol o nevyhlúčení prísediacej sudkyne z vykonávania úkonov v napadnutom konaní.

Dňa 5. februára 2010 okresná prokuratúra predložila súdu požadované písomnosti.

Dňa 18. marca 2010 bola okresnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-906. Toho istého dňa zaslal okresný súd túto sťažnosť na vyjadrenie okresnej prokuratúre.

Dňa 7. apríla 2010 okresný súd predložil uvedenú sťažnosť krajskému súdu na rozhodnutie.

Dňa 28. apríla 2010 krajský súd uznesením č. k. 2 Tos 28/2010-943 sťažnosť sťažovateľa zamietol.

Dňa 30. apríla 2010 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 4. júna 2010 bol určený termín neverejného zasadnutia o predbežnom prejednaní obžaloby na 28. jún 2010.

Dňa 28. júna 2010 okresný súd na neverejnom zasadnutí rozhodol uznesením č. k. 5 T 143/05-950 o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie.

Dňa 10. augusta 2010 okresná prokuratúra, ako i sťažovateľ podali sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-950.

Dňa 11. augusta 2010 zaslal okresný súd sťažovateľovi uvedenú sťažnosť okresnej prokuratúry na vyjadrenie a rovnako zaslal okresný súd okresnej prokuratúre na vyjadrenie sťažnosť sťažovateľa voči uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-950.

Dňa 26. augusta 2010 bolo okresnému súdu doručené odôvodnenie sťažnosti okresnej prokuratúry podanej proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-950.

Dňa 30. augusta 2010 zaslal okresný súd sťažovateľovi odôvodnenie sťažnosti okresnej prokuratúry proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-950 na vyjadrenie.

Dňa 9. septembra 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k sťažnosti okresnej prokuratúry a taktiež sťažovateľovo späťvzatie sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-950.

Dňa 19. septembra 2010 okresný súd uznesením č. k. 5 T 143/05-973 vzal na vedomie sťažovateľovo späťvzatie sťažnosti.

Dňa 20. septembra 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľa k odôvodneniu ostatnej sťažnosti okresnej prokuratúry.

Dňa 21. septembra 2010 okresný súd zaslal poškodenej a okresnej prokuratúre vyjadrenie sťažovateľa k sťažnosti okresnej prokuratúry proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-950.

Dňa 23. septembra 2010 bol krajskému súdu predložený spis, aby rozhodol o sťažnosti okresnej prokuratúry proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-950.

Dňa 6. októbra 2010 krajský súd na neverejnom zasadnutí uznesením č. k. 2 To 104/2010-986 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 5 T 143/05-950 a uložil okresnému súdu, aby o veci konal a rozhodol.

Dňa 25. októbra 2010 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 9. novembra 2010 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na výsluch svedka.

Dňa 2. decembra 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 16. december 2010.

Dňa 16. decembra 2010 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom predsedníčka senátu vyhlásila uznesenie, podľa ktorého okresný súd vykoná hlavné pojednávanie odznovu z dôvodu zmeny zákonnej sudkyne (JUDr. Marcela Malatká). Následne boli na hlavnom pojednávaní vypočutí svedkovia a okresný súd odročil hlavné pojednávanie na 10. február 2011.

Dňa 10. februára 2011 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 28. apríl 2011.

Dňa 28. apríla 2011 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 16. jún 2011.

Dňa 16. júna 2011 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 12. september 2011.

Dňa 12. septembra 2011 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 29. september 2011.

Dňa 29. septembra 2010 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 9. november 2011.

Dňa 9. novembra 2011 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 18. január 2012.

Dňa 18. januára 2012 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 28. marec 2012.

Dňa 28. februára 2012 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo hlavné pojednávanie odročené na 14. máj 2012.

Dňa 14. mája 2012 bolo hlavné pojednávanie odročené na 13. jún 2012, „*nakoľko predsedníčka senátu omylom zistila, že na rovnaký termín vytýčila hlavné pojednávanie aj v inej veci, ktorá bola väzobná a teda bolo uprednostnené vybavenie väzobnej veci*“.

Dňa 13. júna 2012 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli prečítané listinné dôkazy, oboznámený podstatný obsah dovtedajšieho hlavného pojednávania, následne bolo vyhlásené dokazovanie za skončené a pojednávanie bolo odročené na 21. jún 2012.

Dňa 21. júna 2012 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli prednesené záverečné reči, následne bol vyhlásený rozsudok č. k. 5 T 143/05-1225, ktorým okresný súd sťažovateľa oslobodil spod obžaloby. Proti rozsudku sa na hlavnom pojednávaní odvolala prokurátorka okresnej prokuratúry.

Dňa 30. júla 2012 predsedníčka senátu okresného súdu konajúca v trestnej veci sťažovateľa požiadala listom predsedu okresného súdu o predĺženie lehoty na napísanie rozsudku do 21. augusta 2012, ktorej predseda okresného súdu vyhovel.

Dňa 28. septembra 2012 bolo okresnému súdu doručené odôvodnenie odvolania okresnej prokuratúry proti rozsudku okresného súdu č. k. 5 T 143/05-1225.

Dňa 2. októbra 2012 zaslal okresný súd sťažovateľovi na vyjadrenie odôvodnenie predmetného odvolania okresnej prokuratúry.

Dňa 9. októbra 2012 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k odôvodneniu odvolania okresnej prokuratúry a dňa 12. októbra 2012 doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľa k odôvodneniu odvolania okresnej prokuratúry proti rozsudku okresného súdu č. k. 5 T 143/05-1225.

Dňa 16. októbra 2012 okresný súd zaslal okresnej prokuratúre na vedomie vyjadrenie sťažovateľa a právneho zástupcu sťažovateľa k odôvodneniu predmetného odvolania okresnej prokuratúry.

Dňa 9. novembra 2012 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní okresnej prokuratúry proti rozsudku okresného súdu č. k. 5 T 143/05-1225.

Dňa 30. januára 2013 krajský súd uznesením č. k. 3 To 134/2012-1269 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 5 T 143/05-1225 a vec vrátil okresnému súdu na opätovné prerokovanie a rozhodnutie.

Dňa 11. februára 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 26. marca 2013 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o spoločné konanie v jeho trestných veciach vedených pod sp. zn. 3 T 96/2004 a sp. zn. 5 T 143/05.

Dňa 28. marca 2013 bolo vo veci nariadené hlavné pojednávanie na 18. apríl 2013.

Dňa 4. apríla 2013 bola okresnému súdu doručená žiadosť obhajcu sťažovateľa o odročenie nariadeného hlavného pojednávania.

Dňa 18. apríla 2013 bolo hlavné pojednávanie z dôvodu ospravedlnenia sa obhajcu sťažovateľa odročené na 17. jún 2013.

Dňa 3. júna 2013 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, ktorým žiadal predvolať svedkov na hlavné pojednávanie na 17. jún 2013.

Dňa 17. júna 2013 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom bola prečítaná výpoveď sťažovateľa, následne bolo pojednávanie (vzhľadom na „čerpanie plánovanej letnej dovolenky predsedníčkou senátu“ a „z dôvodu plánovaného operačného zákroku prisediacej“) odročené na 4. september 2013.

Dňa 13. augusta 2013 bola okresnému súdu doručená opätovná žiadosť sťažovateľa o spoločné konanie v jeho trestných veciach sp. zn. 3 T 96/2004 a sp. zn. 5 T 143/05.

Dňa 4. septembra 2013 bolo hlavné pojednávanie odročené na 21. október 2013, pričom predsedníčka senátu vyhlásila uznesenie, podľa ktorého okresný súd vykoná hlavné pojednávanie odznova z dôvodu zmeny v zložení senátu, a to zmeny týkajúcej sa prísediacej, ktorá zomrela a bola nahradená inou prísediacou.

Dňa 3. októbra 2013 okresný súd zaslal sťažovateľovi písomné oznámenie o neexistencii dôvodov na spojenie jeho trestných vecí vedených pred okresným súdom pod sp. zn. 3 T 96/2004 a sp. zn. 5 T 143/05.

Dňa 21. októbra 2013 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom bola prednesená obžaloba, následne bol vypočutý sťažovateľ a pojednávanie bolo odročené na 11. november 2013 (zákonná sudkyňa pritom určila už aj ďalšie termíny hlavných pojednávaní na 4. december 2013, 22. január 2014, 19. február 2014 a 5. marec 2014).

Dňa 11. novembra 2013 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom bola vypočutá svedkyňa – poškodená, následne bolo pojednávanie odročené na 4. december 2013.

Dňa 4. decembra 2013 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom bola vypočutá svedkyňa – poškodená, následne bolo pojednávanie odročené na 22. január 2014.

Dňa 22. januára 2014 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom bola vypočutá svedkyňa – poškodená, následne bolo pojednávanie odročené na 19. február 2014.

Dňa 19. februára 2014 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo hlavné pojednávanie odročené na 5. marec 2014.

Dňa 5. marca 2014 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 15. máj 2014.

Dňa 15. mája 2014 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti proti prísediacim sudkyniam, okresný súd uznesením č. k. 5 T 143/05-1478 nevyhlásil prísediace z vykonávania úkonov trestného konania, následne bolo hlavné pojednávanie odročené na 9. jún 2014.

Dňa 21. mája 2014 bola okresnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-1478.

Dňa 26. mája 2014 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 143/05-1478.

Dňa 5. júna 2014 krajský súd uznesením č. k. 3 Tos 70/2014 zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 5 T 143/05-1478.

Dňa 6. júna 2014 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 9. júna 2014 sa uskutočnilo vo veci hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia, následne bolo pojednávanie odročené na 31. júl 2014.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 143/05 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, napriek tomu, že ústavný súd už č. k. III. ÚS 128/08-44 z 3. decembra 2008 rozhodol, že sťažovateľovo základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd bolo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 143/05 porušené, ústavný súd sťažovateľovi už priznal 30 000 Sk z titulu finančného zadosťučinenia a okresnému súdu prikázal v danej veci konať bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov(...)

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej uvedené základné právo sa chráni aj v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní po začatí trestného stíhania (napr. II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02, III. ÚS 99/02).

Judikatúra ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre ESLP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (II. ÚS 32/03). Nemožno pochybovať o tom, že aj povaha predmetných trestných činov si vyžadovala osobitnú starostlivosť orgánov činných v trestnom konaní o naplnenie účelu trestného konania, čo okrem iného znamená, že orgány činné v trestnom konaní majú povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania vrátane poškodených strán.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v okolnostiach danej trestnej veci (od rozhodnutia ústavného súdu 3. decembra 2008) nadobudlo určitý stupeň zložitosti, ktorá súvisí najmä s úmrtím prísediacej a zmenou zákonnej sudkyne z dôvodu materskej dovolenky, pričom v dôsledku týchto *objektívnych* skutočností bolo treba dokazovanie vykonať opakovane odznova. Doterajší neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého trestného konania však ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci v dôsledku uvedených objektívnych skutočností, ako to bude uvedené v bode III/3 tohto nálezu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom trestnom konaní k zbytočným prieťahom. Sťažovateľ síce často využíva možnosti podať opravné prostriedky podľa Trestného poriadku, avšak využitie možností daných účastníkom konania procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v trestnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prieťahy (*mutatis mutandis* napr. I. ÚS 31/01). Využitím svojich práv na podanie opravných prostriedkov teda sťažovateľ neprispieval k zbytočným prieťahom v konaní, avšak musel si byť vedomí toho, že tým prirodzene dochádza k oddialeniu rozhodnutia v jeho veci.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že celkové trvanie napadnutého konania pred okresným súdom viac ako 14 rokov hraničí už s odmietnutím spravodlivosti, teda takáto dĺžka súdneho konania je už sama osebe neprimeraná.

Okrem uvedeného okresný súd bol danej veci aj po vyslovení porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (III. ÚS 128/08) opäť dlhšiu dobu absolútne nečinný od 15. mája 2009 do 7. januára 2010 (minimálne šesť mesiacov) a po vyhlásení rozsudku č. k. 5 T 143/05-1225 z 21. júna 2012 predsedníčka senátu konajúca v trestnej veci sťažovateľa požiadala listom predsedu okresného súdu o predĺženie lehoty na

napísanie rozsudku. Za situácie, keby napadnuté konanie trvalo niekoľko rokov, správanie predsedníčky senátu a ani dĺžka nečinnosti v danej veci by nebola obzvlášť relevantná, avšak v kontexte 14 rokov trvania napadnutého konania pred okresným súdom, keď už ústavný súd vyslovil porušenie označeného základného práva a prikázal vo veci konať bez zbytočných prietáhov, je už aj uvedená doba nečinnosti a neefektívnej činnosti netolerovateľná. Uvedená nečinnosť a neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas dlhšieho obdobia súd nevykonával v t. č. už 14-ročnej veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako obžalovaný v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prietahom pritom nedošlo len v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 pritom zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prietáhov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 3. decembra 2008 ústavný súd už nálezom č. k. III. ÚS 128/08-44 *prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov*, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 4.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 €, pretože *„konaním Okresného súdu Žilina, ktorý nepochybne sťažovateľa vystavil a vystavuje pocitu právnej neistoty, právneho vákuu, zúfalstva z toho, že súd doposiaľ*

nerozhodol meritórne o jeho vine, respektíve nevine, čo má nepochybne výrazný vplyv na rodinný a spoločenský život sťažovateľa“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané priznať v sume 2 000 €. Ústavný súd pritom na jednej strane prihliadol na neobyčajne dlhú – 14 rokov trvajúcu dobu napadnutého konania pred okresným súdom (aj keď v posudzovanom období bol spis celkovo asi 9 mesiacov na krajskom súde), na druhej strane neušli pozornosti tzv. objektívne dôvody dlhého trvania napadnutého konania (t. j. nutnosť opakovať proces „odznova“), ale ústavný súd bral do úvahy aj snahu aktuálnej zákonnej sudkyne o plynulé konanie vo veci (plánovanie a určenie pojednávania s dlhším časovým predstihom).

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 28. mája 2013, spísanie ústavnej sťažnosti zo 4. júna 2013 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 20. januára 2014). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 €

a režijný paušál dvakrát po 7,81 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2014 prislúcha odmena v sume 134 € spolu s režijným paušálom 8,04 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 417,98 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júla 2014